

Katedra práva životního prostředí a pozemkového práva

Akademický rok 2004/2005

POZEMKOVÉ PRÁVO – prameny právní úpravy

OBECNÁ ČÁST

Účelová kategorizace půdy

- zákon ČNR č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, ve znění z. č. 89/1996 Sb., 103/2000 Sb., 103/2000Sb., 120/2000Sb., 220/2000 Sb. a 53/2004 Sb. (dále jen katastrální zákon)
- vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 265/1992 Sb. a zákona č. 344/1992 Sb., ve znění vyhl. č. 179/1998 Sb., 113/2000 Sb. a 163/2001 Sb., a to vč. přílohy, zejména bod 1,2,3 (dále jen prováděcí vyhláška ke KN)
- zákon ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění z.č. 10/1993 Sb., 98/1999 Sb., 132/2000 Sb., 76/2002 Sb. a 320/2002 Sb. (dále jen zákon o ochraně ZPF)
- zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění z.č. 103/1990 Sb., 262/1992 Sb., 43/1994 Sb., 83/1998 Sb., 96/2000 Sb., 151/2000 Sb., 95/2000 Sb., 132/2000 Sb., 239/2000 Sb., 59/2001 Sb., 254/2001 Sb., 405/2002 Sb., 422/2002 Sb., 320/2002 Sb., 362/2003, 218/2004 Sb., 300/2004 Sb. a 437/2004 Sb. (dále jen stavební zákon)
- zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o doplnění některých zákonů, ve znění z.č. 238/1999 Sb., 67/2000 Sb., 132/2000 Sb., 76/2002 Sb., 320/2002 Sb. a 149/2003 Sb. (dále jen lesní zákon)
- zákon ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zák. op. č. 347/1992 Sb., z. č. 289/1995 Sb., nálezu ÚS č. 3/1996 Sb., z. č. 16/1997 Sb., z. č. 123/1998 Sb., z. č. 161/1999 Sb., z. č. 238/1999 Sb., z. č. 132/2000 Sb., z. č. 76/2002 Sb., z. č. 320/2002 Sb., 100/2004 Sb., 168/2004 Sb. a 218/2004 Sb. (dále jen zákon o ochraně přírody a krajiny)
- zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách, ve znění z. 309/2002 Sb. a z. 53/2004 Sb. (dále jen zákon o pozemkových úpravách)
- zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění z. 62/2000 Sb., 307/2000 Sb., 128/2003 Sb. (úplné znění vyhlášeno pod č. 247/2003 Sb.), 85/2004 Sb. a 317/2004 Sb. (dále jen zákon o zemědělství) - § 93 a násl.

Pozemek v procesu územního plánování a územního řízení

- stavební zákon
- vyhl. č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, ve znění z. č. 570/2002 Sb.
- vyhl.č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, ve znění z. č. 492/2002 Sb.

Pozemkové vlastnictví - obecná část

- Listina základních práv a svobod

- občanský zákoník
 - obchodní zákoník (pozemek jako nepeněžitý vklad do obchodní společnosti či družstva, prodej podniku)
 - zákon č. 219/1995 sb., devizový zákon, ve znění z.č. 159/2000 Sb., 362/2000 Sb., 482/2001 Sb., 126/2002 Sb., 257/2004 Sb. a 354/2004 Sb.
 - zákon č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně některých zákonů, ve znění z. č. 253/2001 Sb., z. č. 253/2003 Sb. a z. 354/2004 Sb. (dále jen zákon o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků)
 - zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu ČR, ve znění z. 546/1992 Sb., 161/1997 Sb., 26/1998 Sb., 95/1999 Sb., 144/1999 Sb., 3/2000 Sb., 66/2000 Sb., 308/2000Sb., 313/2001 Sb., 15/2002 Sb., 148/2002 Sb., 260/2002 Sb., 423/2002 Sb., 253/2003 Sb. a z. 85/2004 Sb. (dále jen zákon o Pozemkovém fondu ČR)
 - zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony, ve znění z.č. 273/1994 Sb., 280/1996 Sb., 97/1999 Sb., 103/200 Sb., 229/2001 Sb., 451/2001 Sb., 320/2002 Sb. a 437/2003 Sb.
 - zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění z.č. 121/2000 Sb., 237/2004 Sb. a 257/2004 Sb. (dále jen zákon o oceňování majetku)
 - zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění z.č. 30/2000 Sb., 220/2000 Sb., z. 103/2001 Sb., 77/2002 Sb., 202/2002 Sb. a 480/2003 Sb. (dále jen zákon o státním podniku)
 - zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění z. 492/2000 Sb., 229/2001 Sb., 320/2001 Sb., 202/2002 Sb., 280/2002 Sb., 476/2002 Sb., 354/2003 Sb., 480/2003 Sb., 41/2004 Sb., 218/2004 Sb. (dále jen zákon o majetku ČR)
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích , ve znění z.273/2001 Sb., 320/2001 Sb., 313/2002 Sb. a 311/2002 Sb., 313/2002 Sb., 59/2003Sb., 22/2004 Sb., 216/2004 Sb., 257/2004 Sb., 421/2004 Sb., 501/2004 Sb. (dále jen zákon o obcích)
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění z. 273/2001 Sb., 320/2001 Sb., 231/2002 Sb., 404/2002 Sb., 23/2002 Sb., 229/2003 Sb., 216/2004 Sb., 257/2004 Sb., 421/2004 Sb., 501/2004 Sb. (dále jen zákon o krajích)
 - zákon č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku ČR do vlastnictví obcí, ve znění z. 485/1991 Sb., z. 10/1993 Sb., 114/2000 Sb., 277/2002 Sb a 320/2002 Sb. (dále jen zákon o přechodu některých věcí z majetku ČR do vlastnictví obcí)
 - zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky. ve znění z. č. 150/2003 Sb., 211/2003 Sb. a z. 485/2004 Sb. (dále jen zákon o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků ČR...)
 - zákon č. 201/2002 Sb., o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, ve znění z. 120/2004 Sb.
 - zákon č. 229/2001 Sb., kterým se mění z. 219/2000 Sb., ve znění z. 480/2003 Sb. a nálezu ÚS č. 278/2004 Sb. (dále jen zákon, kterým se mění zákon o majetku ČR)

Věcná břemena

- Listina základních práv a svobod
- občanský zákoník
- stavební zákon
- zákon o oceňování majetku

- zákon č.458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění z.č. 262/2002 Sb., 151/2002 Sb., 309/2002 Sb., 278/2003 Sb. a 356/2003 Sb. (dále jen energetický zákon)
- zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění z. 76/2002 Sb., 320/2002 Sb., 274/2003 Sb. a z. 20/2004 Sb. (dále jen vodní zákon)
- zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění z.č. 42/1992 Sb., 93/1992 Sb., 39/1993 Sb., 183/1993 Sb., ve znění nálezů ÚS 131/1994 Sb., 166/1995 Sb., 29/1996 Sb., z. 30/1996 Sb., 139/2002 Sb. a 320/2002 Sb., (dále jen zákon o půdě)
- zákon o pozemkových úpravách
- zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění z. 259/1998 Sb., 146/1999 Sb., z. č. 102/2000 Sb., 132/2000Sb., 489/2001 Sb., 256/2002 Sb., z.č. 320/2002 Sb. z.č. 358/2003 Sb. a 186/2004 Sb. (dále jen zákon o pozemních komunikacích)
- zákon o majetku ČR

Zástavní právo

- Listina základních práv a svobod
- občanský zákoník §§ 152 - 174
- občanský soudní řád (soudcovské zástavní právo)
- zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků
- zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, ve znění z. 309/2002 Sb. a 53/2004 Sb. (dále jen zákon o pozemkových úpravách)
- zákon o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků

Vyvlastňování pozemků a nemovitostí

- Listina základních práv a svobod
- občanský zákoník
- stavební zákon
- vyhl. č. 122/1984 Sb., o náhradách za vyvlastňování
- zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR, ve znění z. 320/2002 Sb. a 436/2004 Sb.
- zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu (§ 7)
- vyhl. č. 168/2001 Sb., o dálničním obchvatu Plzně

Restituce pozemkového vlastnictví

- zákon o půdě
- zákon ČNR č. 243/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související se zákonem o půdě, ve znění z.č. 441/1992 Sb., 29/1996 Sb., 30/1996 Sb., 212/2000 Sb., 320/2002 Sb.
- zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění z. 267/1992 Sb., 264/1992 Sb., 133/1993 Sb., 115/1994 Sb., 116/1994 Sb., 164/1994 Sb., 107/1995 Sb., 185/1997 Sb., 2/1997 Sb., 134/1997 Sb., 78/1998 Sb., 153/1998 Sb., 57/1998 Sb. a 351/1999 Sb.
- zákon č. 403/1990 Sb., o zmírnění některých majetkových křivd, ve znění z. 458/1990 Sb., 528/1990 Sb., 137/1991 Sb., 264/1992 Sb., 115/1994 Sb., 320/2002 Sb.,

- zákon o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků
- zákon o přechodu některých věcí z majetku ČR do vlastnictví obcí
- zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění z. 426/2002 Sb., 518/2002 Sb., 354/2003 Sb., 356/2003 Sb., 22/2004 Sb., 41/2004 Sb., 99/2004 Sb., 237/2004 Sb., 436/2004 Sb., 499/2004 Sb.

Privatizace pozemkového vlastnictví

- zákon č. 427/1990 Sb., o převodech vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby, ve znění z. 541/1990 Sb., 528/1990 Sb., 429/1991 Sb. a 561/1991 Sb.
- zákon č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění z. 92/1992 Sb., 544/1992 Sb., 264/1992 Sb., 541/1992 Sb., 210/1993 Sb., 306/1993 Sb., 224/1994 Sb., 27/2000 Sb. a 220/2000 Sb.
- zákon o přechodu některých věcí z majetku ČR do vlastnictví obcí
- zákon o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků
- zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků ČR ...

Uživací vztahy k pozemku

- občanský zákoník
- zákon o půdě
- zákon o pozemkových úpravách
- lesní zákon
- zákon o státním podniku
- zákon o Pozemkovém fondu ČR
- zákon o majetku ČR
- vyhláška č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu
- vyhláška č. 433/2002 Sb., o podrobnějších pravidlech pro plnění povinností podle § 14 odst. 1 a 3 z. č. 219/2000 Sb., o majetku ČR (§ 3 a § 4)
- zákon o ochraně přírody a krajiny
- zákon o obcích
- zákon o krajích
- zákon o majetku ČR
- zákon, kterým se mění zákon o majetku ČR (ve spoj. s Nálezem ÚS 278/2004 Sb.)
- zákon o zemědělství

Evidence nemovitostí - katastr nemovitostí

- zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění z. 210/1993 Sb., 90/1996 Sb., 27/2000 Sb., 30/2000 Sb. a 120/2001 Sb. (dále jen zákon o zápisech)
- katastrální zákon

- prováděcí vyhláška ke KN
- zákon č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech, ve znění z. 107/1994 Sb., 200/1994 Sb., 62/1967 Sb., 132/2000 Sb. a z. 186/2001 Sb., 175/2003 Sb., 499/2004 Sb.
- vyhláška č. 162/2001 Sb., o poskytování údajů z katastru nemovitostí ČR, ve znění z. 460/2003 Sb. a z. 345/2004 Sb.
- nařízení vlády č. 111/2001 Sb., o porovnávání a přejímání údajů Katastru nemovitostí České republiky a evidence obyvatel
- zákon o pozemkových úpravách
- zákon o zemědělství

Oceňování pozemků

- zákon o majetku ČR
- zákon o oceňování majetku
- zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění z. 135/1994 Sb., 151/1997 Sb., 29/2000 Sb., 141/2001 Sb. a 276/2002 Sb., z.č. 124/2003 Sb., 354/2003 Sb. a 484/2004 Sb.
- vyhl.č. 540/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., ve znění vyhl. 452/2003 sb.
- vyhl. č. 463/2002 Sb., kterou se stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými cenami zemědělských pozemků, ve znění vyhl. 387/2003 Sb.
- zákon č. 382/1992 Sb., o dani z nemovitostí ve znění pozdějších předpisů

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Zemědělský půdní fond

- zákon o ochraně ZPF
- vyhl.č. 13/1994 Sb., kterou se provádí zákon o ochraně ZPF
- zákon o ochraně přírody a krajiny
- stavební zákon

Pozemkové úpravy

- zákon o půdě
- zákon o pozemkových úpravách
- katastrální zákon
- vyhl. č. 545/2002 Sb. o postupu při provádění pozemkových úprav a o náležitostech návrhu pozemkových úprav.

Právní režim pozemků určených k plnění funkcí lesa

- lesní zákon
- vyhl. č. 77/1996 Sb., o náležitostech odnětí nebo omezení a podrobnostech o ochraně pozemků určených k plnění funkcí lesa

Pozemky pokryté vodami

- zákon o vodách
- občanský zákoník
- zákon o ochraně přírody a krajiny
- stavební zákon

Pozemky sloužící těžební činnosti

- horní zákon
- zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu, ve znění z.č. 543/1991 Sb., 369/1992 Sb., 366/2000 Sb., 320/2002 Sb., 18/2004 Sb.
- zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění z. 425/1990 Sb., 542/1991 Sb., 169/1993 Sb., 128/1999 Sb., 71/2000 Sb., 124/2000 Sb., 315/2001 Sb., 206/2002 Sb., 320/2002 Sb., 226/2003 Sb. a 227/2003 Sb.

Příroda a krajina - režim pozemků

- zákon o ochraně přírody a krajiny
- vyhl. č. 395/1992 Sb., kterou se provádí zákon o ochraně přírody a krajiny, ve znění vyhl. č. 105/1997 Sb., 200/1999 Sb., 85/2000 Sb., 190/2000 Sb., 116/2004 Sb. a 381/2004 Sb.
- vodní zákon
- stavební zákon
- zákon o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků ČR ... (§ 13)
- zákon č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu... (blokace)

Pozemky sloužící dopravě

- zákon o pozemních komunikacích
- zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění z. 358/1999 Sb., z. č. 254/2001 Sb., 309/2002 Sb., z.č. 320/2002 Sb., 118/2004 Sb.
- zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění z. 189/1999 Sb., 23/2000 Sb., 71/2000 Sb., 132/2000 Sb., 77/2002 Sb., 175/2002 Sb., 309/2002 Sb., 320/2002 Sb., 103/2004 Sb.
- zákon č. 49/1997 Sb. o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1992 Sb. o živnostenském podnikání ve znění zákona č. 189/1999 Sb., z.č. 146/2000 Sb., z.č. 258/2002 Sb., z.č. 309/2002 Sb., 167/2004 Sb.
- zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění z. 358/1999 Sb., z. č. 254/2001 Sb., 309/2002 Sb., z.č. 320/2002 Sb., 118/2004 Sb.